

Valtuustoaloite ostolaskutietojen julkaisemiseksi

Esitys

Sipoon kunnanvaltuutettu Sari Rissanen, ja allekirjoittajat esittävät valtuustoaloitteen ostolaskujen julkaisemiseksi avoimena datana.

Perustelut ja tausta

Kunnan päätöksenteon ja toimintatapojen avoimuudella rakennetaan parempaa luottamusta ja edistetään demokratian toteutumista niin päätöksenteossa, kuin käytännön toiminnassa. Julkisen sektorin kaiken tiedon pohjana on avoimuus. Jakamalla avoimesti tietoa tarjotaan eväitä veronmaksajien aktiivisuudelle ja lisätään heidän tietoisuuttaan julkisten varojen käytöstä ja mittasuhteista, sekä antaa kuntalaisille ja valtuutetuille mahdollisuuden tarkastella, mihin veronmaksajien varoja käytetään. Avoimuus parantaa kunnan mainetta, lisää luottamusta päätöksentekoon ja virkamiesten toimintaan sekä mahdollistaa säästöjen syntymisen.

Kuntaliiton mukaan, jo yli puolet kaikista kunnista ja kaupungeista julkistaa vuosittain ostolaskudatansa avoimena datana joko kaupungin / kunnan nettisivuilla tai muilla avoimen datan alustoilla. Ostolaskudatan julkaisemisesta on annettu jo joulukuussa 2016 Kuntaliiton suositus julkaistavan datan sisällöstä ja formaatista.

Valtuutettujen tulee saada avoimemmin tietoa kustannuksista ja kunta voi tehdä toiminnastaan läpinäkyvämpää ja vahvistaa demokratian toteutumista ottamalla tämän toimintamallin käyttöön.

Tärkeimmät perustelut ostolaskudatan julkaisulle ovat:

- toiminnan avoimuuden lisääminen ja luottamuksen rakentuminen
- läpinäkyvyyden lisääntyminen ja maineen parantuminen tai säilyttäminen
- demokratian sekä osallistavuuden vahvistuminen
- Kilpailullisuuden edistäminen, mistä seuraa kustannussäästöä
- Kunnan sisäisen valvonnan keino: julkaiseminen tukee sitä, että kunnan hankinnat ja rahankäyttö toteutetaan annettujen määräysten ja sovittujen sääntöjen mukaisesti.

Julkaiseminen palvelee myös kunnan luottamushenkilöitä siten, että käytettävissä olisi ajantasaiset ja monipuoliset tiedot kunnan ostoista. Kuntalaisille tiedot kunnan ostokäytännöistä avaavat mahdollisuuden tarkastella yhteisten varojen käyttöä ja muodostamaa näkemyksiä aitoon ja ajantasaiseen taloustietoon perustuen. Ostolaskutietojen julkaisemiseen liittyvät tekniset ratkaisut ovat olemassa. Esimerkiksi Handata-palvelun (handata.fi).

Lisätietoa:

https://www.lounaistieto.fi/wp-content/uploads/2021/06/VS-avoin-data_handata-esittely-20.5.2021_valmis.pdf

Yhteenvedona toteamme, että kunnan tulee olla kaikissa toiminnoissaan mahdollisimman avoin ja luottamusta herättävä. Ostolaskudatan avaaminen on erinomainen tapa lisätä päätöksenteon avoimuutta ja lisätä veronmaksajien luottamusta päätöksentekoa ja kunnan toimintaa kohtaan.

Jakamalla avoimesti tietoa tarjotaan eväitä veronmaksajien aktiivisuudelle ja lisätään heidän tietoisuuttaan julkisten varojen käytöstä ja mittasuhteista sekä annetaan kuntalaisille ja valtuutetuille mahdollisuus tarkastella, mihin veronmaksajien varoja käytetään

Ehdotan, että Sipoon kunta selvittää viipymättä, kuinka avata ja julkaista ostolaskudatansa vuosittain avoimena datana.

Sipoossa 10.12.2025

Sari Rissanen, Sipoon Kokoomus

Aloitetta tukevat Sipoon Kokoomuksen valtuustoryhmä, sekä:

